

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:
10/8-61

Датум:
17. 06. 2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Небојша Милићевић, доцент
2. Др Александра Костић, ред. проф.
3. Др Снежана Стојиљковић, ред. проф.
4. Др Мирослав Комленић, доцент

2. Одлука Већа департмана за психологију број 10/8-20 од 18.02.2015.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

____ Терезија (Мирослав) Спасојевић _____

2. Година уписа на мастер академске студије

2013/2014.

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије психологије

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Емпатија, афилијативна мотивација и алtruизам код ученика средњих школа

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Емпатија, афилијативна мотивацija и алтруизам код ученика средњих школа

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Допринос овог истраживања је у бољем разумевању односа емпатије, афилијативне мотивације и алтруизма код ученика средњих школа, односно утврђивању да ли код ове групе испитаника постоји повезаност емпатије, афилијативне мотивације и алтруизма, као и то да ли су емпатија и афилијативна мотивација значајни предиктори алтруизма. Рад пружа увид у каквом су односу поједине социодемографске варијабле са основним варијаблама овог истраживања, односно да ли се мушки и женски испитаници, испитаници различитог редоследа рођења и ученици са слабијим и бољим успехом међусобно разликују на варијаблама емпатије, афилијативне мотивације и алтруизма. Теоријски значај овог истраживања огледао би се и у допуни постојећих истраживања у социјалној психологији која истражују овај проблем. Практични значај огледа се у могућности употребавања знања стручњака из области социјалне психологије, као и стручњака који раде са ученицима, наставника и стручних сарадника. Напорима наставника да деца боље савладају градиво и постигну већи просек може се индиректно утицати на кохезивност ученика у разреду и на њихово просоцијално понашање.

Мастер рад Терезије Спасојевић изложен је на 93 стране, садржи 23 табеле, списак литературе и у прилогу примењене инструменте.

У овом мастер раду спроведено је емпириско истраживање са циљем да се утврди колики део варијансе у вредностима на скали алтруизма може бити објашњен варијансом емпатије и афилијативне мотивације и која од ових варијабли је најбољи предиктор алтруизма. Примењени су следећи инструменти: *Индекс интерперсоналне реактивности – Interpersonal Reactivity Index* (ИРИ) (Марк Дејвис, 1983), *Скала афилијативне мотивације* (САМ) (Лацковић-Гргин, 2002) и *Скала алтруизма* (АЛЗАМ) за мерење индивидујаних разлика у алтруистичном понашању (Чекрлија, Турјачанин и Пухало, 2004). Истраживање је спроведено на пригодном узорку од 120 ученика средњих школа из Ниша и Београда. Узорак је уједначен по полу, редоследу рођења и успеху.

Рад обухвата следеће целине:

Теоријски део, изложен на 43 стране, садржи преглед и објашњења појмова емпатије, афилијативне мотивације, алтруизма и просоцијалног понашања, као и преглед досадашњих

истраживања ових појава.

Емпириски део, дат на 12 страна обухвата образложен проблем, циљеве, хипотезе истраживања, опис узорка, и примењених инструмената (скала). Такође је дат приказ нацрта истраживања, примењене процедуре и статистичке обраде резултата.

У Резултатима истраживања, на 16 страна је дата дескриптивна статистика, анализа узорка, приказана повезаност емпатије и афилијативне мотивације, емпатије и алtruизма, као и мултиплра регресиона анализа за испитивање предиктора. :

Следе: Дискусија резултата на 8 страна, Закључак на 3 стране и на крају Литература која обухвата 64 релевантне библиографске јединице на српском и енглеском језику.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Као главни резултат, истиче се да је емпатија статистички значајан предиктор алtruизма, односно да се алtruистичко понашање може предвидети на основу емпатије. Што је степен емпатије већи то је већи и степен алtruизма. Афилијативна мотивација не даје појединачан допринос предикцији алtruизма. Алtruизам се може предвидети на основу димензија емпатије: заузимање туђег становишта, емпатијска брижност и лична нелагодност. Што је степен заузимања туђег становишта и степен емпатијске брижности већи, то је већи и степен алtruизма.

Са друге стране, што је степен личне нелагодности већи то је степен алtruизма мањи. Једино димензија фантазија не даје појединачан допринос предикцији алtruизма. Алtruизам се може предвидети на основу следећих димензија афилијативне мотивације: позитивна стимулација и пажња. Што је степен позитивне стимулације већи то је већи и степен алtruизма. Са друге стране, што је степен пажње већи то је степен алtruизма мањи. Димензије емоционална подршка и социјално поређење не дају појединачан допринос предикцији алtruизма.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања су приказани систематично и прегледно редоследом по постављеним

хипотезама. Рад је у методолошком и статистичком смислу одрађен коректно. Поступак и нацрт истраживања су пажљиво и прецизно испланирани и спроведени до краја. Добијени резултати су сагледани и претумачени у складу са релевантним теоријским схватањима и резултатима досадашњих исраживања из ових области. Рад је написан у складу са начелима академског писања и АПА стандардима.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Мастер рад *Емпатија, афилијативна мотивација и алtruизам код ученика средњих школа* је урађен у складу са наведеном темом и постављеним нацртом и циљевима истраживања.

Истраживање је спроведено на узорку од 120 ученика. Реч је о релативно малом узорку, па треба бити опрезан при генерализацијама закључака. Препорука за будуће истраживаче је да у свој узорак укључе више испитаника ради веће репрезентативности резултата. Неке од налаза који су добијени у овом истраживању треба опрезно генерализовати зато што једна субскала емпатије и две субскале афилијативне мотивације нису показале довољну поузданост. Такође, узорак није идеално уједначен. На пример, групу одличних ученика чини знатно већи број женских испитаника, док групу добрих, довољних и врло добрих ученика, углавном, чине испитаници мушки пола. Истраживања позитивних облика понашања људи и примена добијених резултата су од великог значаја. Један од најважнијих циљева социјализације представљају сарадња, помагање другима и слични облици понашања. Такви облици понашања су од непроцењиве важности за одржавање складних интерперсоналних односа и хармоничног функционисања друштвених група.

На крају, може се рећи да рад испуњава све важне карактеристике самосталног научног истраживања студента. Теоријски део је обухватан и темељно обрађен. Изложена су бројна истраживања и теорије водећих аутора у истраживању ове области. Методолошки део даје одговоре на постављене циљеве истраживања, а резултати су адекватно претумачени и аргументовани.

Предност овог рада је у избору и актуелности теме, као и могућностима практичне примене резултата.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/8-61

Датум:

14. 06. 2015.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Н. Милићевић

Др Небојша Милићевић, доцент

А. Костић

Др Александра Костић, ред. проф.

С. Стојиљковић

Др Снежана Стојиљковић, ред. проф.

М. Комленић

Др Мирослав Комленић, доцент